

els punts calents del Cap de Creus

El medi ambient està de moda però, malauradament, encara no ho està la protecció efectiva de molts dels nostres espais d'interès natural. És per aquest motiu que la Institució Catalana d'Història Natural –ICHN– porta a terme, amb col·laboració amb altres entitats, els seminaris de gestió ambiental on es presenten els arguments científics per donar suport a la preservació d'àrees d'alt valor natural i paisatgístic, i on es proposen diferents directrius per a la seva gestió i planificació.

Seguint la línia encetada per Ramon Folch, el cap de Creus ha estat l'objectiu de la quarta edició d'aquest seminari –11, 12 i 13 de desembre–, que a la vila de Roses (Alt Empordà) va aplegar més d'un centenar de persones per parlar del problema ecològic més oriental de Catalunya.

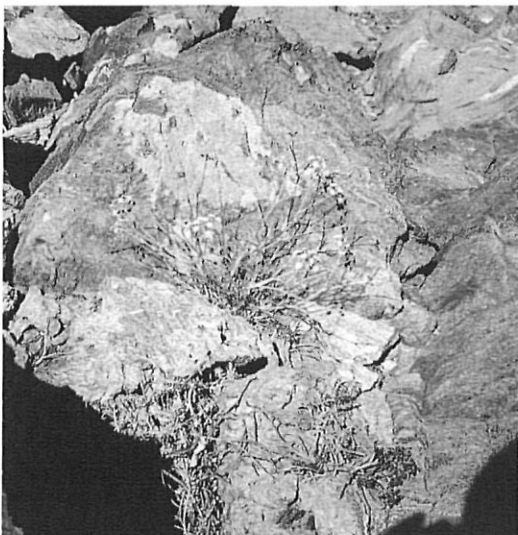
Aquest seminari es recolza en dos punts: per una banda, les jornades que sobre aquest indret s'havien realitzat el passat mes de maig al Port de la Selva, organitzades per la ICHN, juntament amb la Institució Alt Empordanesa per a l'estudi i la defensa de la natura –laeden– (vegeu *Revista de Girona*, núm. 153), amb l'objectiu de divulgar els aspectes més destacats de la subcomarca del cap de Creus, tant zoològics, botànics, geològics, paisatgístics com arquitectònics; i per una altra banda, la laeden, que en col·laboració amb la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural –DEPANA–, treballa des de fa tres anys en la vigilància i denúncia de les agressions que sofreix el cap de Creus, tant en la zona marítima com la terrestre.

La filosofia proteccionista, aplicable també en aquesta àrea, vol ressaltar que la conservació no és la prohibició de tota activitat econòmica i turística a l'esmentat entorn, sinó que parteix de l'interès de mantenir la qualitat de vida, millorar-ne les expectatives de la població afectada per la protecció i compatibilitzar-la amb un desenvolupament harmònic i sostenible de la zona. Segons el testimoni dels ponents, els parcs com Port-Cros i Còrsega a França són rendibles econòmicament i en alguns casos els ingressos de la població són superiors des de la preservació d'aquests llocs, sobretot per l'atracció de nous tipus de turisme. Per aquest motiu, un dels objectius del projecte demana la vinculació dels habitants al futur parc i suggereix a ajuntaments i entitats aquesta tasca de sensibilització i promoció. En aquest sentit, l'Ajuntament de Roses vol ser el capdavanter en la campanya de protecció del cap de Creus.

El cap de Creus podria ser el màxim exponent a Catalunya de parc marítim-terrestre. Per arribar-hi, se sol·licitarà una protecció seriosa on caldrà estudiar les fons de finançament. Els ponents van coincidir que si s'havia de fer un pla especial per al cap de Creus, aquest hauria de disposar dels suficients recursos econòmics, tècnics i logístics, si no, tal com ha demostrat l'experiència, millor que no es faci.

JOSEP M. DACOSTA

Seseli Farrenyi,
planta de la família
de les apiàcies,
exclusiva
del cap de Creus.

Problemes que porten de cap

La protecció sol·licitada coincideix, aproximadament, amb la zona reflectida al PEIN i comprèn 150 km² en la zona terrestre i 106 en la marítima. Els municipis afectats són Cadaqués, el Port de la Selva, la Selva de Mar, Llançà, Vilajuïga, Pau, Palau-saverdera i Roses.

Segons Xavier Vizcaíno, responsable de la campanya de defensa endegada per la laeden, hi ha a Creus un conjunt de problemes que porten de cap:

Mas Marès

El macroprojecte de camp de golf, urbanització de 425 habitatges, hotel de 125 habitacions i pista d'esquí artificial, ha rebut un informe desfavorable i vinculant des del Departament de Medi Ambient.

Port Lligat

Originalment es va dissenyar un port esportiu de 27.000 m² i 350 amarradors amb evident impacte sobre les poblacions de plantes superiors del fons de la badia (protegides per la llei), alteració paisatgística considerable, creixement urbanístic i hiperfreqüentació no controlada del futur parc. Aquest projecte contradiu el Pla de ports esportius perquè la zona té la màxima categoria de protecció (P-1). Cadaqués ha de presentar un nou avantprojecte.

Ala de pendent de Puig Alt. El futur parc del cap de Creus ha d'atraure nous tipus de turisme, basats en el gaudi dels valors naturals, arquitectònics i paisatgístics de la zona.

La punta del cap de Creus és el punt més oriental de Catalunya. Des d'aquí surt el GR que mena a Vielha i al Cantàbric.

Punta Falconera

Projecte de construcció d'una ciutat de vacances. Club Mediterranée. Un model de com no hauria a cap lloc del planeta. Està situat a la riba del Mar d'Amunt, en la zona de màxim interès.

Cala Tamariua

Nou lloc urbanitzable en una cala que restava verge al Port de la Selva.

Sant Onofre

L'ermita que és el balcó de l'Empordà romandrà lliure de les carreteres i urbanitzacions que es pretenien fins a la cota 400.

Abocadors incontrolats

Problema endèmic del cap de Creus i de gran part de la resta del territori.

Malgrat l'esforç de neteja del Consell Comarcal, es comptabilitzen més de 20 punts conflictius.

Vilajuïga

El superparc d'atraccions és aturat, de moment, per Urbanisme.

Carretera Cadaqués-Cap de Creus

Existència i construcció de nombrosos xalets il·legals.

Puig Gros

El projecte d'un macrohotel i un camp de golf en aquesta àrea inclosa en el PEIN de Port de la Selva ha estat desestimat per Urbanisme.

Incendis

L'antiga pràctica de cremar sotabosc per afavorir les pastures encara té lloc a la zona, malgrat estar prohibit. Cal afegir-hi els incendis forestals a l'estiu, molts d'ells provocats.

Part litoral

Pesca submarina furtiva i professional no controlada, malgrat tot, la laeden va destacar el fet que els pescadors, cada cop més, compleixen les normatives de protecció.